

Memo

Geachte leden van de gemeenteraad van Hilversum,

Op 26 maart 2025 deed ik in de commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid tijdens de beeldvorming van het onderzoek zero-emissiezones in Hilversum aan u de toezegging (T25-28) om de CO2-reductie van 3,4 kiloton voor Hilversum nader te duiden. Middels deze brief doe ik toezegging T25-28 af.

Berekening CO2-reductie landelijke effectstudie

De effecten op luchtkwaliteit zijn een directe afgeleide van het aantal bestel- en vrachtvoertuigen dat wordt beïnvloed door de zero-emissiezone. Hoe meer voertuigen uitstootvrij worden, hoe groter het effect op de CO2-uitstoot. Uit de landelijke effectstudie (2019) in steden met vergelijkbare omvang als Hilversum (Amersfoort, Gouda, Assen) blijkt dat de invoering van een zero-emissiezone in 2025 leidt tot een totale CO2-reductie per jaar van ongeveer 3,4 kiloton (enkel kernwinkelgebied) tot 4,6 kiloton CO2 (centrumgebied plus omliggende wijken). In berekening is meegenomen dat in 2025 de nieuwste Euro 6-vrachtauto's en Euro 6-bestelauto's nog vrijgesteld zijn om de zero-emissiezone in te rijden. Na afloop van de overgangsregelingen (naar verwachting in 1-1-2030) worden de maximale effecten met een zero-emissiezone behaald. Vrijstellingen en (dag)onthefingen gelden ook na 2030 en leveren daardoor geen bijdrage aan de reductie van de CO2-uitstoot.

Om dit inzicht in de CO2-reductie te verkrijgen heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in 2019 aan Buck Consultants International en Royal HaskoningDHV gevraagd om de effecten van implementatie van zero-emissiezones voor stadslogistiek in beeld te brengen voor vier archetypen. De archetypen staan symbool voor de diversiteit aan Nederlandse (G40 -)gemeenten.

1) Als eerste stap zijn 10 geanonimiseerde gemeenten waar (bruikbare) kentekenonderzoeken van beschikbaar zijn 'indicatief' onderverdeeld om archetypen te laden met 'real life' data. Dit leidde tot 4 archetypen:

- A. Grote omvang stadslogistiek – centrum & omliggende woonwijken
- B. Grote omvang stadslogistiek – centrum
- C. Kleine omvang stadslogistiek – centrum & omliggende woonwijken
- D. Kleine omvang stadslogistiek - centrum

2) Vervolgens is op basis van de kentekenonderzoeken de omvang van de archetypen bepaald. Dit is uitgedrukt in het aantal (ingande) passages van bestel en vrachtauto's in de beoogde zero-emissiezone die in de kentekenonderzoeken centraal stonden.

3) Passages zijn vertaald naar ritten door toepassing van een correctiefactor van 0,9.

4) Ritten zijn vertaald naar voertuigkilometers o.b.v. ritafstanden stadslogistiek

- Definitie van een rit: 'vol heen en leeg (of met retourvracht)'

5) Gemiddelde ritafstand stadslogistiek (alle deelsegmenten: horeca, retail, bouw, service, etc.)

- Bestel: 72,5 kilometer, waarvan 5-14 km binnen zero-emissiezone afhankelijk van archetype.
- Vracht: 120,0 kilometer, waarvan 3-10 km binnen ZE zone afhankelijk van archetype.
- Kilometers buiten de zone zijn verdeeld naar wegtype o.b.v. landelijk gemiddelde.

6) Extrapolatie naar jaartotaal: etmaalintensiteit * 365 dagen * 6/7 (aannee weekend: 50%).

7) De omvang van de stadslogistiek van, naar en in de archetypen is in beeld gebracht. De omvang is uitgedrukt in voertuigkilometers bestel- en vrachtverkeer per archetype per jaar.

8) Vervolgens is de ontwikkeling van CO₂ uitstoot bepaald zonder invoering van een zero-emissie zone. De uitstoot is uitgedrukt in kilogrammen (of kiloton). Tot 2030 is gebruik gemaakt van emissiefactoren van TNO, na 2030 is aangenomen dat de uitstoot ook zonder nul emissie zone lineair afloopt naar 0 in 2050 door onder andere de technologische ontwikkeling en strengere Europese regels.

9) Door invoering van een zero-emissie zone treedt versnelde verduurzaming van de ritten van -, naar en in het archetype op. Het gedragseffect bepaalt de mate waarin dit gebeurt. Het verschil tussen de autonome ontwikkeling (zonder zero-emissiezone) en de ontwikkeling bij toepassing van het gedragseffect is het projecteffect: de extra besparing van uitstoot van CO₂ die optreedt bij de invoering van een nul emissiezone voor stadslogistiek in het archetype.

10) Invoering van een zero-emissiezone zorgt voor verduurzaming van de ritten. Het projecteffect bij Archetype D is een reductie in 2025 van 3,4 kiloton CO₂ per jaar. Bij de Archetype C is de reductie in 2025 4,6 kiloton per jaar.

De uitkomst van de berekening uit de landelijke effectstudie is overgenomen in het rapport ["Haalbaarheid en effecten van een milieuzone of zero emissie zone voor Hilversum; Onderzoek naar toekomstscenario's ten behoeve van Mobiliteitsvisie 2040 voor Hilversum" \(2021\)](#). Dit rapport is bijlage 11 van het vastgestelde Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie 2040.

Ik hoop dat ik u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

J.E.G.M. Göbbels
Wethouder Bereikbaarheid